

ÅRSMELDING FOR 2018

Fellesutvalget for forsøkteknisk utstyr (FFU) er et samarbeidsorgan for organisasjoner som arbeider med forskning, forsøk og utprøving hvor det er nødvendig å nytte spesielt tilpasset utstyr. Organisasjonene bak FFU har sett det som formålstjenlig å samarbeide om å organisere service, og stå for felles innkjøp av aktuelt utstyr og reservedeler, for å oppnå bedre samlet ressursutnyttning. Utvalget støtter også utprøving av nytt teknisk utstyr som kommer partene til gode. FFU er også et forum for å ta vare på den kompetansen innen utføring av feltforsøk som finnes i de deltagende organisasjonene.

FFU utgjør samtidig The Norwegian Branch of IAMFE. En av 11 nasjonale avdelinger i The International Association on Mechanization of Field Experiments.

FFU har i 2018 bestått av:

Norsk Landbruksrådgiving (NLR):	Jon Mjærum, leder Einar Strand, sekretær
NIBIO:	Torkel Gårdløs Kjell Wærnhus
NMBU:	Svend Anton Pung
I tillegg	Olav Langmyr (møterett, ikke stemmerett)

Utvalgsarbeid

Utvalget har hatt ett møte i 2018. Det løpende arbeidet i forhold til tilbud om assistanse til eierne vedr. vedlikehold og anskaffelse av forsøkteknisk utstyr ivaretas av Olav Langmyr.

Sekretariat og personale

FFUs faglige arbeid har vært ivaretatt av Olav Langmyr, Kristiansand, med grunnlag i samarbeidsavtale pr. 1.1.98. Dette innebærer faglig rådgiving, service og bestilling av reservedeler.

NLR har sekretariatsfunksjonen for FFU.

Økonomi

Kostnadene til FFU blir delt mellom Norsk Landbruksrådgiving (50 %), NIBIO (38 %) og NMBU (12 %). NIBIO sitt bidrag for 2018 er ført direkte til prosjekt ved NIBIO Landvik til utviklingen av ny forsøkssprøyte.

Faglig arbeid

1. Kompetanseheving

Fellesutvalget har egen hjemmeside, www.feltforsok.no der en har samlet det meste av aktuelt fagstoff innenfor utføring og mekanisering av feltforsøk. Innholdet på siden er åpent og tilgjengelig for alle ansatte i de tre organisasjonene.

I løpet av 2018 foretok NIBIO en fullstendig revidering av alle sine retningslinjer for feltforsøk. Arbeidet ble ledet av sekretær i FFU. De reviderte retningslinjene er gjort tilgjengelige gjennom <https://feltforsok.no/>.

2. Utviklingsarbeid

Utvalget vedtok i 2016 å be Olav Langmyr om å starte et arbeid med videreutvikling av forsøkssprøyter og finne løsninger som ivaretar framtidens krav til bl.a. HMS. I løpet av høsten 2017 er det laget en prototype. Denne ble våren 2018 vist fram for FFU. En videreutviklet prototype ble sommeren 2018 vist fram for ansatte på NIBIO Apelsvoll og for kornrådgiveren i NLR på fagsamling for kornrådgiverne hos NLR Øst på Hvam. På bakgrunn av disse gjennomgangene ble det laget en liste med forslag til forbedringer.

3. Service finansiert gjennom FFU

Service og reparasjoner av forsøks teknisk utstyr i rådgivingsenhetene i NLR, forskningsstasjonene i NIBIO og på NMBU utføres av Olav Langmyr.

Mange spørsmål løses på telefon/mail og ved hjelp av kreative brukere. Det har også vært gitt råd til lokale landbruksverksted ved reparasjon av forsøksutstyr.

Den vesentligste delen av service/reparasjoner blir utført på forsøksstreskere. De nyeste treskerne i Norge er 2 stk. som ble levert av Zürn i 2014. FFU tilbyr service og reparasjoner på disse som alternativ til service fra produsenten i Tyskland. De øvrige forsøksstreskerne er levert av Wintersteiger, de nyeste fra 2009. Hoveddelen av disse maskinene er produsert på 1980 og 1990 tallet.

Olav har gjennomført fem serviceturer i 2018. Det er utført åtte serviceoppdrag og fem reparasjoner ved i alt ti NIBIO og NLR lokaliteter. Tre av reparasjonene er gjennomført som følge av at feil er avdekket ved service. Det viser at en ved service kan avdekke feil som har oppstått og dermed forhindre kostbare reparasjon og driftsstans i sesongen. De to andre reparasjonene skjedde som følge av havari på maskinene. Arbeidet er fordelt på 9 Wintersteiger Classic forsøksstreskere, to Wintersteiger Nurserymaster Elite forsøksstreskere og to Haldrup grashøstemaskiner. På en Haldrup grashøstemaskin innbefattet dette en større jobb i sesongen med montering av ny vekt.

FFU sin servicemann utfører også service og reparasjoner for Graminor. Dette faktureres utenom FFU.

4. Lagerhold for reservedeler

Medlemmene har tilgang til deler til forsøks teknisk utstyr som sendes ut fra FFU sitt reservedelslageret hos Langmyr som er lokalisert til NIBIO Landvik. I tillegg bestilles det nye deler fra fabrikantene. Det er viktig å ha et sentralt betjent lager og tilgang på maskinteknisk kompetanse.

Under arbeid med anlegg og høsting av forsøksfelt oppstår det ofte situasjoner hvor det er avgjørende å få tilsendt deler i løpet av en dag. Mye av forsøksutstyret er gammelt og spesiallaget for formålet slik at delene ikke er hyllevare andre steder. Det er derfor fortsatt viktig å ha et sentralt betjent delerlager og tilgang på faglig rådgiving. Slik støtte har stor verdi for forsøksresultatene.

I tillegg har det stor verdi at vi har mulighet for å skaffe billige leverandører av slitedeler. Olav Langmyr har fått produsert reservedeler til både såmaskiner og skurtreskere som ikke lenger er å få kjøpt. Disse prisene er også langt lavere enn hvis de skulle vært levert fra maskinprodusenter i Europa.

5. Informasjon om forsøks teknisk utstyr

Det henvises til utvalgets hjemmeside www.feltforsok.no

Ås, 03.04.19